

Comisariado ¿pedagógico?

PERMEA abierto

Fecha: 19 y 20 de junio de 2019

Lugar: CCCC Centre del Carme Cultura Contemporània

Tipo de público: Comisarios/as, artistas, educadores/as y personas interesadas.

Organiza: Consorci de Museus de la Comunitat Valenciana

Colabora: Fundació Daniel & Nina Carasso

Información/Inscripción: didacticacmcv@gva.es

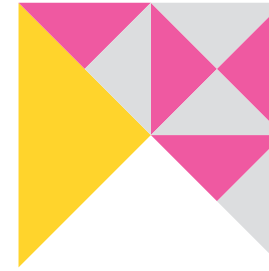
Actividad gratuita

La cuestión del giro educativo en las artes es un tema que, aunque de manera irregular, ya tiene un cierto desarrollo en el territorio español. La necesidad de un desplazamiento hacia lo pedagógico en las prácticas institucionales de museos y centros de arte ha generado un espacio discursivo que, pese a que ha calado de manera desigual entre los distintos agentes y contextos, se configura como un eje clave desde el que dar forma a los programas expositivos, de acción cultural y educativos de los museos y centros de arte.

Desde los departamentos educativos o de mediación es una evidencia manifiesta que se encuentra en las raíces de su propio rol institucional y da forma a sus programas desde posiciones propias cada vez más emancipadas (aunque no siempre ni en todos los espacios), motivadas por el potencial transformador del arte y no por estrategias de captación de públicos, guiadas por la capacidad discursiva de las prácticas artísticas y ajenas (aunque no ignorantes) a posiciones de legitimación del valor del arte a partir del binomio institución-mercado.

Esta evidencia, revelada con claridad para la mayoría de los profesionales de la educación en museos es, sin embargo, mucho más confusa y compleja desde posiciones curatoriales y de gestión institucional. Si bien enunciar el valor pedagógico de las prácticas artísticas parece generar un consenso generalizado entre todos los agentes del arte, su aterrizaje discursivo y su concreción a nivel formal, organizativo y de procedimientos conlleva muchas diferencias y matices. Estas divergencias apuntan a distintas maneras de entender lo pedagógico pero también a posiciones heterogéneas y en ocasiones contrapuestas en cuanto a la práctica curatorial, sus fines y modos de hacer.

Bajo la premisa de esta heterogeneidad y su riqueza, proponemos un grupo de trabajo desde el que analizar

Comissariat pedagògic?

PERMEA obert

Data: 19 i 20 de juny de 2019

Lloc: CCCC Centre del Carme Cultura Contemporània

Tipus de públic: Comissaris/es, artistes, educadors/es i persones interessades.

Organitza: Consorci de Museus de la Comunitat Valenciana

Col·labora: Fundació Daniel & Nina Carasso

Informació/Inscripció: didacticacmcv@gva.es

Activitat gratuïta

La qüestió del gir educatiu en les arts és un tema que, encara que de manera irregular, ja té un cert desenvolupament en el territori espanyol. La necessitat d'un desplaçament cap allò pedagògic en les pràctiques institucionals de museus i centres d'art ha generat un espai discursiu que, tot i que ha calat de manera desigual entre els diferents agents i contextos, es configura com un eix clau des del qual donar forma als programes expositius, d'acció cultural i educatius dels museus i centres d'art.

Des dels departaments educatius o de mediació és una evidència manifesta que es troba en les arrels del seu propi paper institucional i dona forma als seus programes des de posicions pròpies cada vegada més emancipades (encara que no sempre ni en tots els espais), motivades pel potencial transformador de l'art i no per estratègies de captació de públics, guiades per la capacitat discursiva de les pràctiques artístiques i alienes (encara que no ignorants) a posicions de legitimació del valor de l'art a partir del binomi institució-mercat.

Aquesta evidència, revelada amb claredat per a la majoria dels professionals de l'educació en museus és, però, molt més confusa i complexa des de posicions curatorials i de gestió institucional. Si bé enunciar el valor pedagògic de les pràctiques artístiques sembla generar un consens generalitzat entre tots els agents de l'art, el seu aterratge discursiu i la seva concreció a nivell formal, organitzatiu i de procediments comporta moltes diferències i matisos. Aquestes divergències apunten diferents maneres d'entendre allò pedagògic però també a posicions heterogènies i en ocasions contraposades pel que fa a la pràctica curatorial, els seus fins i maneres de fer.

Sota la premissa d'aquesta heterogeneïtat i la seua riquesa, proposem un grup de treball des del qual analitzar

Comisariado ¿pedagógico?

PERMEA abierto

PROGRAMA

19 de junio, 16:00 a 20:00
Primera sesión del grupo de trabajo. Comisarios, artistas y educadores.

—
20 de junio, 11:00-14:00
Segunda sesión del grupo de trabajo. Comisarios, artistas y educadores.

—
20 de junio, 16:00 a 20:00
Segunda sesión del grupo de trabajo. Abierta a la participación de profesionales interesados. Aforo limitado, con inscripción previa

el llamado comisariado pedagógico, una aproximación a la práctica curatorial que se formula desde el potencial educativo de la exposición y las narrativas que la conforman y se despliega a través de herramientas y dispositivos tanto artísticos como educativos formulados para activar el diálogo con los públicos en distintos momentos del proceso expositivo. El objetivo de este encuentro es evaluar de manera colectiva la pertinencia de este enfoque a partir de las experiencias, conocimientos y posiciones de distintos artistas, profesionales del comisariado y la educación en museos que trabajan en el territorio valenciano y dar forma, en lo posible, a un cuerpo de conocimiento susceptible de ser activado en el desarrollo de proyectos de comisariado.

El grupo de trabajo se plantea como un encuentro de profesionales y su primera activación estará guiada por Maria Acaso, investigadora en arte y educación y Jefa del Área de Educación del MNCAQRS junto al artista, educador y teórico Luis Camnitzer quien, a partir de su experiencia como curador pedagógico en la VI Bienal de Mercosur y de la Fundación Iberé Camargo (Porto Alegre) entre 2007 y 2010, desarrollarán las claves de este acercamiento. Acompañarán el proceso, como agentes mediadores, la artista y educadora Clara Boj, la investigadora y profesora Esther Alba y el coordinador del área de educación y mediación del Consorcio de Museos de la Comunitat Valenciana José Campos, co-directores del Máster PERMEA, el Programa Experimental de Mediación y Educación a través del Arte del Consorcio de Museos y la Universitat de València.

En 2017 la Conselleria de Educació, Investigació, Cultura i Esport, en el marco del Pla Incentiu del Patrimoni Artístic Valencià, puso en marcha una línea de adquisición de obras de arte con el doble propósito de dinamizar el mercado artístico contemporáneo a la vez que reunir un conjunto de obras representativas del estado actual de la creación artística en nuestra Comunitat. Fruto de las adquisiciones realizadas en el año 2018 es un conjunto de 18 obras, procedentes de diferentes líneas generacionales y reflejo de la heterogeneidad y el dinamismo de la escena creativa valenciana, que han servido como base de investigación, entorno a los procesos curatoriales desde una mirada situada en lo pedagógico, para el Programa Experimental de Educación y Mediación a través del Arte. PERMEA.

De este modo este programa se presenta, dentro de esta línea de investigación de PERMEA, como momento de reflexión conjunta entorno a la idea del comisariado pedagógico, y en función de los procesos desarrollados y los intereses del grupo, se darán forma a futuras reuniones o activaciones en las que profundizar en este y otros temas alrededor del comisariado y sus conexiones con lo pedagógico.

Comissariat pedagògic?

PERMEA obert

PROGRAMA

19 de juny, 16:00-20:00
Primera sessió del grup de treball. Comissaris, artistes i educadors.

—
20 de juny, 11: 00-14: 00
Segona sessió del grup de treball. Comissaris, artistes i educadors.

—
20 de juny, 16:00-20:00
Segona sessió del grup de treball. Oberta a la participació de professionals interessats. Aforament limitat, amb inscripció prèvia

l'anomenat comissariat pedagògic, una aproximació a la pràctica curatorial que es formula des del potencial educatiu de l'exposició i les narratives que la conformen i es desplega a través d'eines i dispositius tant artístics com educatius formulats per activar el diàleg amb els públics en diferents moments del procés expositiu. L'objectiu d'aquesta trobada és avaluar de manera col·lectiva la pertinència d'aquest enfocament a partir de les experiències, coneixements i posicions de diferents artistes, professionals del comissariat i l'educació en museus que treballen al territori valencià i donar forma, en el possible, a un cos de coneixement susceptible de ser activat en el desenvolupament de projectes de comissariat.

El grup de treball es planteja com una trobada de professionals i la seua primera activació està guiada per Maria Acaso, investigadora en art i educació i Cap de l'Àrea d'Educació de l'MNCARS junt amb l'artista, educador i teòric Luis Camnitzer qui, a partir de la seua experiència com curador pedagògic en la VI Biennial de Mercosur i de la Fundació Iberé Camargo (Porto Alegre) entre 2007 i 2010, desenvoluparan les claus d'aquest acostament. Acompanyaran el procés, com a agents mediadors, l'artista i educadora Clara Boj, la investigadora i professora Esther Alba i el coordinador de l'àrea d'educació i mediació del Consorcio de Museos de la Comunitat Valenciana José Campos, co-directors del Máster PERMEA, el Programa Experimental de Mediación i Educación a través de l'Art del Consorcio de Museos i la Universitat de València.

En 2017 la Conselleria d'Educació, Investigació, Cultura i Esport, en el marc del Pla Incentiu del Patrimoni Artístic Valencià, va posar en marxa una línia d'adquisició d'obres d'art amb el doble propòsit de dinamitzar el mercat artístic contemporani alhora de reunir un conjunt d'obres representatives de l'estat actual de la creació artística a la nostra Comunitat. Fruit de les adquisicions realitzades en l'any 2018 és un conjunt de 18 obres, procedents de diferents línies generacionals i reflex de l'heterogeneïtat i el dinamisme de l'escena creativa valenciana, que han servit com a base d'investigació, entorn als processos curatorials des d'una mirada situada en allò pedagògic, per al Programa Experimental d'Educació i Mediación a través de l'Art. PERMEA

D'aquesta manera aquest programa es presenta, dins d'aquesta línia d'investigació de PERMEA, com a moment de reflexió conjunta entorn a la idea del comissariat pedagògic, i en funció dels processos desenvolupats i els interessos del grup, es donaran forma a futures reunions o activacions en què aprofundir en aquest i altres temes al voltant del comissariat i les seves connexions amb allò pedagògic.